

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1911. március 30.

72. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Hét napra 2 kor.
Egyes száma ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A magyar kereskedelmi tengerészet fejlesztésének szüksége.

Tengeri forgalmunk önálló ellátásának biztosítására nagyobb szabású intézkedések legutóbb 1901-ben történtek.

Az 1901. évi VII., X. és XI-ik törvény-cikkek az akkori forgalmi igények szerint újra szabályozták az Adria magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság és a Magyar-Horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság szerződéses hajózási szolgálatait; időközben az 1907. évi VI. törvénycikkkel meg új szabályozást nyert kereskedelmi tengerészetünk érdekében a szabadhajózás állami támogatása, azonban a hazai kivitel előmozdítására első sorban hivatott szerződéses hajózási szolgálat tekintetében nagyobb szabású és állandóbb jellegű új berendezés 1901. óta nem történt.

A szerződéses hajózási szolgálat fokozatos továbbfejlesztésében beállott ezen szünet tengeri forgalmunkra nézve egyre erősebben érezhető hátrányos visszahatást gyakorol, amit kiválóan súlyossá tesz az a körülmény, hogy a világgazdasági konjunkturákban beállott változás éppen azokat a viszonyokat sújtja, amelyekben a tengeren közvetített kivitelünk a legkedvezőbb forgalmi eredményeket érte el.

A magyar tengeri kivitel legfontosabb és legkiválóbb forgalmi területe a nyugateurópai viszonylatokban volt. Az e viszonylatokban föllendült forgalom szolgáltatta az alapot az Adria társaság kifejlesztéséhez. Legfőbb kiviteli cikkeink, mint különösen a liszt, fa árpa és cukor a megfelelő hajózási összeköttetések révén oly kedvező elhelyezést találtak a nyugateurópai piacokon, hogy a szerződésileg biztosított rendes járatok mellett a forgalom lebonyolítására nagyobb számú különjáratok indítása is szükségessé vált.

Ez az öröndetes helyzet azonban hirtelen megváltozott és az utóbbi években következetesen hanyatló irányzatot mutat. Az 1903. évben az Adria még 72.181 tonna lisztet 53.952 tonna árpát, 104.060 tonna cukrot és 121.318 tonna fát szállított el Fiuméból, 1909-ben pedig a forgalmi alakulásban beállott változások folytán ugyanezek forgalma annyira lecsökkent, hogy lisztből csak 7.818 tonna árpából csak 11.181 tonna, cukorból csak 31.991 tonna és fából csak 101.331 tonna vitetett ki az Adria társaság járatain.

E tapasztalatokból önként leszűrődik annak elkerülhetetlen szüksége, hogy kivitelünk korábbi piacainak elzárulása folytán termékeink számára új és alkalmas piacokat tegyünk hozzáférhetővé.

Egész közgazdaságunk jövője és fejlődési képessége függ attól, hogy a nagy világgazdasági versenyben kivitelünk számára megfelelő pozíciót biztosítsunk; erre egyedül tengeri járat hálózatunknak saját igényeink szerint való

önálló berendezése szolgáltatja az alapot és lehetőséget, mert egyedül a szabad tenger nyitja meg számunkra azokat az utakat, amelyeken forgalmi érdekeinket minden idegen beavatkozástól függetlenül eljuttathatjuk és az akadálytalan fejlődés útjára vihetjük.

Az eddigi alakulások egyúttal teljes határozottsággal kijelölik azt az irányt, amelyen tengeri kivitelünk fejlesztését a változott viszonyok között a legbiztosabban elérhetjük.

Tengeri kivitelünk eddigi adataiból ugyanis kitűnik, hogy ugyanazon idő alatt míg a tömegszállítványainkban beállott jelentékeny hanyatlás egyre fokozódó mérvet öltött, addig viszont a darabárúkból kikerülő és aránylag sokkal értékesebb forgalom ugyanez idő alatt öröndetes emelkedett és az emelkedés annál kedvezőbb megítélés alá esik, mivel a tömegszállítványokra alapított Adria-szolgálat céljaira beszerzett hajók a darabáruforgalom által megkívánt rendes menetrendszerű hajózási szolgálat teljesítésére legkevesebb alkalmasak.

Híven kitűnik ez abból, hogy míg az Adria által berendezett marseilles-barceloniai vonalnak fiumei forgalma 1902-ben 42.329 tonnát tett ki, addig ugyanez a forgalom 1909-ben 70.442 tonnát ért el.

A felforgó körülmények között ennél fogva hajózási szolgálatunk fejlődő képességét és a hazai forgalom előmozdításával járó eredményes működését egyedül a rendes menetrendszerű járatok felkarolásával és megfelelő berendezésével biztosíthatjuk.

Erre utal különben a külföldi tengeri államok példája, mely államok kezdetől fogva és következetesen szintén a menetrendszerű rendes hajózási összeköttetések létesítésére helyezik az állami támogatás súlypontját. Különösen az utóbbi években a külföldi államok rendszeres hajózási szolgálatuk javítására és versenyképességének fokozására rendkívüli intézkedéseket tettek és ezeknek hatása alatt egyre sürgetőbbé válik, hogy saját tengerészetünket mai helyzetéből kiemeljük és a világgazdasági versenyben érvényesülésre képes tényezővé tegyük.

E ténnyel annál mélyrehatóbb intézkedésekről kell gondoskodni, mert a tengerészetünk fejlődésében az utolsó évek alatt beállott szünet, melyről már kezdetben említést tettünk, pozíciókat igen jelentékeny és egyre érezhetőbbé váló alárendeltségbe hozta. Az angol Lloyd register által az egész világ tengerészetére nézve kimutatott adatok szerint — csak 100 tonnánál nagyobb hajókat véve — 1903-ban 17.761 gőzös 27.183.365 tonna tartalommal volt lajstromozva, 1910-ben pedig ugyanezen gőzösk állománya 22.008 gőzösré és 37.290.695 tonna tartalomra szaporodott föl.

Ezzel szemben a magyar gőzösk összes állománya 1905-től 1910-ig 90-ről 114-re,

tonnatartalmuk pedig 86.673-ról 109.831-re emelkedett.

Míg tehát az egész világ tengerésze a jelzett időszak alatt 34%-kal szaporodott, addig a magyar gőzösk állományában a szaporodás csak 26%-ot mutat. Még jelentékenyebb a magyar tengerészet hátrányára az eltérés a tonnatartalomnál, mert míg az egész világ tengerészeténél a tonnatartalom 37%-kal emelkedett, addig az nálunk csak 27% gyarapodást ért el.

De hazai tengerészetünk elmaradottságát talán akkor látjuk legjobban, ha figyelembe vesszük, hogy a fentebb kimutatott szaporodás is legnagyobb részben az új szabadhajózási törvényi folyamán és majdnem kizárólag az egyszerű áruszállításra rendelt hajók állományára esik, míg ellenben a világszerte mutatózó törekvéshez képest a külállamokkal éppen a most jelzett legutóbbi időszak alatt az új hajóbeszerzések nagy hordereje nem annyira a gőzösk számának gyarapításában, hanem abban a tényben rejlik, hogy a hajóépítési technika szüntelen fejlődő vívmányainak kihasználásával mennél jobb és mennél nagyobb teljesítőképességű hajók állítsanak forgalomba.

Önként érthetőleg hiányzik az alap hozzá, hogy hazai tengerészetünk adatait a hatalmas angol, német és egyéb kiváló tengerészetek adataihoz viszonyítsuk, de abból a célból, hogy a tengerészet terén éppen az utolsó években elért és aránylag minden állam tengerészeténél a sikeres működés elengedhetetlen feltételként szükséges fejlődés mérvére rámutathassunk, közbevetőleg megemlítjük, hogy 1903-ban még csak 60 oly gőzös volt forgalomban, amelyeknek a sebessége óránként a 20 tengeri mérföldet elérte vagy meghaladta.

1910-ben az ilyen gőzösk száma már 105-öt tett ki, úgy hogy az emelkedés az általánosságban tapasztalt 34%-kal szemben a gőzösknél 75%, kétségtelen jelét annak a már említett szabálynak, hogy a felforgó körülmények között főleg a hajók minőségének és teljesítőképességének fokozására kell a gondot fordítani avégből, hogy hazai tengerészetünk a fejlődő külföldi tengerészetekkel lépést tarthasson és helyét sikerrel megállhassa.

Még élelkebb kifejezést nyer a hajózási fejlesztése terén elért eredmény abban a körülményben, hogy míg 1903-ban a leggyorsabb gőzös, a Hamburg-Amerika társaság tulajdonában lévő „Deutschland“, 23¹/₂ tengerimérföld sebességet képes kifejteni, addig az 1907-ben épült „Luzitania“ és „Mauretania“ nevű Cunard-gőzösk már 25¹/₂ tengerimérföld sebességet fejtenek ki, dacára annak, hogy mintegy 32.000 tonnányi úrtartalmuk majdnem meghaladja a „Deutschland“ tonnatartalmának kétszeresét.

Ismételjük, hogy ezek a példák, amelyek legfejlettebb tengerészetek haladásáról tanus-

Schwarz & Gerő - Corso

Női divat osztály

Tavaszi alkalmi vétel

Angol kosztümök	K 24.—	től feljebb
Bluzok selyemből	10.—	" "
" delainból	6.—	" "
" angol zephirből	3.50	" "
" batistból	4.50	" "
Aljak gyapjuszöveiből	5.—	" "
Juponok lüsterből	5.—	" "
" selyemből	12.—	" "
" batistból	8.—	" "
Japán napernyők tiszta selyemből	7.50	" "
Pongyolák delainból	10.—	" "
" kretónból	5.—	" "

Glacé keztyük K 2.— től feljebb

Női harisnyák óriási választékban.

Gyermekruhák, paletók, félharisnyák, sportingek, óriási választékban.

Első Fiumei Magyar

Karpitos és diszitő

Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák 26

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók. Vállal a legegyszerűbből a legmodernebb berendezésig minden nemű kárpitos, diszitő és angol bormunkát jutányos árban.

Szíves pártfogást kér

Eisler S. kárpitos.

Bonin penzió Velence

Corte Barozzi, a Britannia-szálló mellett. !!

Kitünő bécsi konyha, különösen magyarok és osztrákok által látogatva, egy percnyi távolság a Márkus-tértől.

Hôtel Jolanda & Bavaria

étteremmel és kávéházzal

Riva Schiavoni VELENCE Riva Schiavoni
a Lido-hajóállomással szemben.

A tengerre néző, szép, modern szobák. Fedett és nyílt terrasz. :: Német és magyar konyha. ::

Müncheni és pilseni sör egyenesen a hordóból kimérve. Levelezés minden nyelven.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezúton felhívni

"MERKUR"

KONYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászat terén előforduló munkák a legpontosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készülnek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékaról műintézetemet telefon útján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel
CHILKO JÓZSEF
a "MERKUR" könyvnyomda
tulajdonosa.

TELEFON 932

"DE LA VILLE"

SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

A magyarság találkozó helye.
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó árakon.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

"OLLA"
beponyozhatólag a legjobb higiénikus Gummi különlegeség.

2 évi jótállás.
VÁLOGATOTT MINTAGYŰJTEMÉNY TUCATJA K. 5.—
„Olla“-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja.
Kapható Fiumében: a Prodam, Catti, Mizzan és Budak-féle gyógyszertárakban, továbbá F.lli Pavacic, Benco Ernő és Papp Rudolf drogériájában. Erd. árjegyzék ingyen az „OLLA“ Gummiközponttól Wien II/297 Praterstr. 57.

Első fiumei magyar uri és női FODRÁSZTEREM

● Fiume, Adria palota. ●

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, úgy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon II-60.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Szabadalmi szám 16794.

BECK KÁROLY

épület- és műlakatos

szab ablakszellőztető készülék-készítő-gyára
Budapest, VIII., József-utca 14. sz.

● Az egészség a fő! ●
melyet csakis kellő szellőztetés által érhetünk el.

A Beck Károly-féle ujonnan feltalált és szabadalmazott ablakszellőztető-készülék

magyar gyártmány, mely most már felülmúlja az összes külföldi és mostanáig alkalmazott szellőztetőket egy célszerűségben, jószágban, mint olcsóságban. Egészségügyi szempontból 45° nyitás által légvonat k zárva. Minden ablakra alkalmazhatók.

Ablakszellőzők árai:

Legnagyobb, legnehezebb és díszes	K 25.—
Rend. abl. iskolák, intézetek, magánlakásokhoz	13.—
Könnyebb szimpla ablakokhoz	9.—
Klozett-ablak	7.60

Költségvetések ingyen!

Ablakszellőztető-készülékeimet a következő nevezetesebb helyeken használják: Nemzeti Kaszinó, Kereskedelmi minisztérium, Kef. főgimnázium, M. kir. Ludovica, Magy. kir. dohánygyár. Kispesti állami elemi iskolákban s több kórházban, iskolákban a fővárosban és vidéken s kitűnőnek bizonyultak.

Megrendelések úgy helyben, mint vidékre gyorsan és pontosan eszközölköttek.

1500 darab már használatban van.

Mérték vétele vegett szíveskedjék hozzám fordulni.

Sima Károly

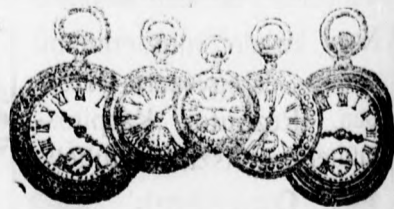
Fiume, Vicolo dell' Ospedale 4. sz.
Elvállal diszfestészeti, szobafestő és cimfestő munkákat, valamint bútor- és bádofényezés. Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

Rosenfeld Márk

asztalos mester

Fiume, Grad. Sasso Bianco.

Készít mindennemű asztalosmunkát: Konyhabutorok és kettős létrák készítése raktáron. Javítások gyorsan eszközölköttek.

Végeladás.

Utolsó napok.

A Pincherle Giuseppe cég tisztelettel értesíti a n. é. kőbőseget és t. vevőit, hogy az üzletében levő összes arany, ezüst, platina, már csak e hó 31-éig fogja végeladás alá bocsátani 50% engedménnyel. Végeladásra bocsátja arany, ezüst, platina, dublé óráit és láncait, ébresztőóráit, regulatorait. Ezeket kívül egy szép tükör és egy üvegszekrény, két esztendő stb. is eladás alá kerül. Kéretnek a t. vevők, hogy tájékozzanak a javítottásokról.

Tisztelettel

Pincherle J. cég.

Corso 6. sz.

Schwarz & Gerő - Corso

Női öltözék osztály

Tavaszi alkalmi vétel

Angol kosztümök	K 24.— től feljebb
Bluzok selyemből	" 10.— " "
" delainból	" 6.— " "
" angol zephiből	" 3.50 " "
" batistból	" 4.50 " "
Aljak gyapjuszöveiből	" 5.— " "
Juponok lüsterből	" 5.— " "
" selyemből	" 12.— " "
" batistból	" 8.— " "
Japán napernyők tiszta selyemből	" 7.50 " "
Pongyolák delainból	" 10.— " "
" kretonból	" 5.— " "

Glacé keztyűk K 2.— től feljebb

Női harisnyák óriási választékban.

Gyermekruhák, paletók, félharisnyák, sportingek, óriási választékban.

Első Fiumei Magyar

Karpitos és diszitő

Viale Deák 26 - FIUME - Viale Deák 26

Modern tükördívánok, szőnyegdiván, garnitúrák, matracok készen kaphatók. Vállal a legegyszerűbbtől a legmodernebb berendezésig minden nemű karpitos, diszitő és angol bőrmunkát jutányos árban.

Szives pártfogást kér

Eisler S. karpitos.

Bonin penzió Velence

Corte Barozzi, a Britannia-
!! szálló mellett. !!

Kitünő bécsi konyha, különösen magyarok és osztrákok által látogatva, egy percnyi távolság a Márkus-tértől.

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHAZ ÉS ÉTTEREM FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —

Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó árakon.

A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jóhírű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.

TULAJDONOS:

BUDAI KÁROLY

„OLLA“

bebizonyíthatólag a legjobb higiénikus Gummi különleges-ség.

2 évi jótállás.

VALOGATOTT MINTAGYŰJTEMENY TUCATJA K. 5.—

„Olla“-t több mint 2000 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja.

Kapható Fiumében: a Prodám, Catti, Mizzan és Budak-féle gyógyszerárakban, továbbá F.lli Pavacic, Benco Ernő és Papp Rudolfi drogériájában. Erd. árjegyzék ingyen az „OLLA“ Gummiközponttól Wien II/297 Praterstr. 57

Első fiumei magyar uri és női

FODRÁSZTEREM

Fiume, Adria palota.

Végez hajmosást, hajfestést külön női teremben. Mindenféle hajmunka olcsón teljesítetik. Lakásokba, úgy egyes meghívásokra, mint havi előfizetésekre ügyes fodrásznőt küld.

Az uri teremben jó és pontos kiszolgálás.

Telefon II-60.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

Szabadalmi szám 16794.

BECK KÁROLY

épület- és műlakatos

szab. ablakszellőztető készülék-készítő-gyára
Budapest, VIII., József-utca 14. sz.

● Az egészség a fő! ●

melyet csakis kellő szellőztetés által érhetünk el.

A Beck Károly-féle ujonnan feltalált és szabadalmazott ablakszellőztető-készülék

magyar gyártmány, mely most már felülmulja az összes külföldi és mostanáig alkalmazott szellőzőket úgy celszerűségben, jószágban, mint olcsóságban. Egészségügyi szempontból 45° nyitás által légvonat k zárva. Minden ablakra alkalmazható.

Ablakszellőzők árai:

Legnagyobb, fegnehezebb és díszes	K 25.—
Re. d. abl. iskolák, intézetek, magánlakásokhoz	„ 13.—
Könnyebb szimpla ablakokhoz	„ 9.—
Klozett-ablak	„ 7.60

Költségvetések ingyen!

Ablakszellőztető-készülékeimet a következő nevezetesebb helyeken használják: Nemzeti Kaszinó, Kereskedelmi miniszterium, kef. főgimnázium, M. kir. Ludovica, Magy. kir. dohánygyár. Kispesti állami elemi iskolákban s több kórházban, iskolákban a fővárosban és vidéken s kitűnőnek bizonyultak.

Megrendelések egy helyben, mint vidékre gyorsan és pontosan eszközöztetnek.

1500 darab már használatban van.

Mérték vétele végett szíveskedjék hozzám fordulni.

Hôtel Jolanda & Bavaria

étteremmel és kávéházzal

Riva Schiavoni VELENCE Riva Schiavoni
a Lido-hajóállomással szemben.

A tengerre néző, szép, modern szobák.
Fedett és nyílt terrasz. :: Német és
magyar konyha. ::

Müncheni és pilseni sör egyenesen a hordóból kimérve.
Levelezés minden nyelven.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezúton felhívni

„MERKUR“

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászat terén előforduló munkák a legpontosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készülnek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékáról műintézetemet telefon útján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel

CHILKO JÓZSEF

a „MERKUR“ könyvnyomda
tulajdonosa.

TELEFON 932

Sima Károly

Fiume, Vicolo dell' Ospedale 4. sz.
Elvállal díszfestészeti, szobafestő és cimfestő munkálatokat, valamint bútor- és bádógfényezést. Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

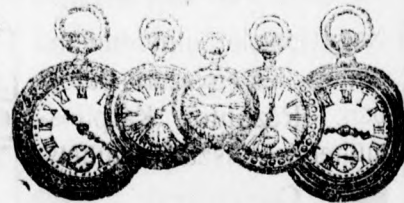
Rosenfeld Márk asztalos mester

Fiume, Grad. Sasso Bianco.

Készít mindennemű asztalosmunkát:

Konyhabutorok és kettős létrák készen raktáron.

Javítások gyorsan eszközöztetnek.

Végladás.

Utolsó napok.

A Pincherle Giuseppe cég tisztelettel értesíti a n. é. közönséget és t. vevőit, hogy az üzletében levő összes árukat már csak e hó 31-éig fogja végladás alá bocsátani 50% engedménnyel. Végladásra bocsátja arany, ezüst, tula. dublé óráit és láncait, ébresztőóráit, regulatorait. Ezeket kívül egy szép tükör és egy üvegszekerény, két eszterga stb. is eladás alá kerül. Kéretnek a t. vevők, hogy térjenek el a javítottasoktól.

Tisztelettel

Pincherle J. cég.

Corso 6. sz.

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1911. március 30.

72. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Havi árra 2 kor.
Egyes száma ára helyben 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

A magyar kereskedelmi tengerészet fejlesztésének szüksége.

Tengeri forgalmunk önálló ellátásának biztosítására nagyobb szabású intézkedések legutóbb 1901-ben történtek.

Az 1901. évi VII., X. és XI-ik törvény-cikkek az akkori forgalmi igények szerint újra szabályozták az Adria magyar kir. tengerhajózási részvénytársaság és a Magyar-Horvát tengeri gőzhajózási részvénytársaság szerződéses hajózási szolgálatait; időközben az 1907. évi VI. törvényekkel meg új szabályozást nyert kereskedelmi tengerészetünk érdekében a szabadhajózás állami támogatása, azonban a hazai kivitel előmozdítására első sorban hivatott szerződéses hajózási szolgálat tekintetében nagyobb szabású és állandóbb jellegű új berendezés 1901. óta nem történt.

A szerződéses hajózási szolgálat fokozatos továbbfejlesztésében beállott ezen szünet tengeri forgalmunkra nézve egyre erősebben érezhető hátrányos visszahatást gyakorol, amit kiválóan súlyossá tesz az a körülmény, hogy a világgazdasági konjunkturákban beállott változás éppen azokat a viszonyokat sújtja, amelyekben a tengeren közvetített kivitelünk a legkedvezőbb forgalmi eredményeket érte el.

A magyar tengeri kivitel legfontosabb és legkiválóbb forgalmi területe a nyugateurópai viszonylatokban volt. Az e viszonylatokban föllendült forgalom szolgáltatta az alapot az Adria társaság kifejlesztéséhez. Legfőbb kiviteli cikkeink, mint különösen a liszt, fa árpa és cukor a megfelelő hajózási összeköttetések révén oly kedvező elhelyezést találtak a nyugateurópai piacokon, hogy a szerződésileg biztosított rendes járatok mellett a forgalom lebonyolítására nagyobb számú különjáratok indítása is szükségessé vált.

Ez az öröndetes helyzet azonban hirtelen megváltozott és az utóbbi években következetesen hanyatló irányzatot mutat. Az 1903. évben az Adria még 72.181 tonna lisztet 53.952 tonna árpát, 104.060 tonna cukrot és 121.318 tonna fát szállított el Fiuméból, 1909-ben pedig a forgalmi alakulásokban beállott változások folyán ugyane cikkek forgalma annyira lecsökkent, hogy lisztből csak 7.818 tonna árpából csak 11.181 tonna, cukorból csak 31.991 tonna és fából csak 101.331 tonna vitetett ki az Adria társaság járatain.

E tapasztalatokból önként leszűrődik annak elkerülhetetlen szüksége, hogy kivitelünk korábbi piacainak elzárulása folytán termékeink számára új és alkalmas piacokat tegyünk hozzáférhetőkké.

Egész közgazdaságunk jövője és fejlődési képessége függ attól, hogy a nagy világgazdasági versenyben kivitelünk számára megfelelő pozíciót biztosítsunk; erre egyedül tengeri járat hálózatunknak saját igényeink szerint való

önálló berendezése szolgáltatja az alapot és lehetőséget, mert egyedül a szabad tenger nyitja meg számunkra azokat az utakat, amelyeken forgalmi érdekeinket minden idegen beavatkozástól függetlenül eljuttathatjuk és az akadálytalan fejlődés útjára vihetjük.

Az eddigi alakulások egyúttal teljes határozottsággal kijelölik azt az irányt, amelyen tengeri kivitelünk fejlesztését a változott viszonyok között a legbiztosabban elérhetjük.

Tengeri kivitelünk eddigi adataiból ugyanis kitűnik, hogy ugyanazon idő alatt míg a tömegszállítmányainkban beállott jelentékeny hanyatlás egyre fokozódó mérvet öltött, addig viszont a darabárúkból kikerülő és aránylag sokkal értékesebb forgalom ugyanez idő alatt öröndetes emelkedett és az emelkedés annál kedvezőbb megítélés alá esik, mivel a tömegszállítmányokra alapított Adria-szolgálat céljaira beszerzett hajók a darabáruforgalom által megkívánt rendes menetrendszerű hajózási szolgálat teljesítésére legkevésbé alkalmasak.

Híven kitűnik ez abból, hogy míg az Adria által berendezett marseilles-barcelonai vonalnak fiumei forgalma 1902-ben 42.329 tonnát tett ki, addig ugyanez a forgalom 1909-ben 70.442 tonnát ért el.

A felforgó körülmények között ennél fogva hajózási szolgálatunk fejlődési képességét és a hazai forgalom előmozdításával járó eredményes működését egyedül a rendes menetrendszerű járatok felkarolásával és megfelelő berendezésével biztosíthatjuk.

Erre utal különben a külföldi tengeri államok példája, mely államok kezdettől fogva és következetesen szintén a menetrendszerű rendes hajózási összeköttetések létesítésére helyezik az állami támogatás súlypontját. Különösen az utóbbi években a külföldi államok rendszeres hajózási szolgálatainak javítására és versenyképességének fokozására rendkívüli intézkedéseket tettek és ezeknek hatása alatt egyre sürgetőbbé válik, hogy saját tengerészetünket mai helyzetéből kiemeljük és a világgazdasági versenyben érvényesülésre képes tényezővé tegyük.

E ténnyel annál mélyrehatóbb intézkedésekről kell gondoskodni, mert a tengerészetünk fejlődésében az utolsó évek alatt beállott szünet, melyről már kezdetben említést tettünk, pozíciókat igen jelentékeny és egyre érezhetőbbé váló alárendeltségbe hozta. Az angol Lloyd register által az egész világ tengerészete nézve kimutatott adatok szerint — csak 100 tonnánál nagyobb hajókat véve — 1903-ban 17.761 gőzös 27.183.365 tonna tartalommal volt lajstromozva, 1910-ben pedig ugyanezen gőzösk állománya 22.008 gőzösré és 37.290.695 tonna tartalomra szaporodott föl.

Ezzel szemben a magyar gőzösk összes állománya 1905-től 1910-ig 90-ről 114-re,

tonnatartalmuk pedig 86.673-ról 109.831-re emelkedett.

Míg tehát az egész világ tengerésze a jelzett időszak alatt 34%-kal szaporodott, addig a magyar gőzösk állományában a szaporodás csak 26%-ot mutat. Még jelentékenyebb a magyar tengerészet hátrányára az eltérés a tonnatartalomnál, mert míg az egész világ tengerészeténél a tonnatartalom 37%-kal emelkedett, addig az nálunk csak 27% gyarapodást ért el.

De hazai tengerészetünk elmaradottságát talán akkor látjuk legjobban, ha figyelembe vesszük, hogy a fentebb kimutatott szaporodás is legnagyobb részben az új szabadhajózási törvény folyamán és majdnem kizárólag az egyszerű áruszállításra rendelt hajók állományára esik, míg ellenben a világszerte mutatózó törekvéshez képest a külállamokkal éppen a most jelzett legutóbbi időszak alatt az új hajóbeszerzések nagy hordereje nem annyira a gőzösk számának gyarapításában, hanem abban a tényben rejlik, hogy a hajóépítési technika szüntelen fejlődő vívmányainak kihasználásával mennél jobb és mennél nagyobb teljesítőképességű hajók állítassanak forgalomba.

Önként érthetőleg hiányzik az alap hozzá, hogy hazai tengerészetünk adatait a hatalmas angol, német és egyéb kiváló tengerészetek adataihoz viszonyítsuk, de abból a célból, hogy a tengerészet terén éppen az utolsó években elért és aránylag minden állam tengerészeténél a sikeres működés elengedhetetlen feltételeként szükséges fejlődés mérvére rámutathassunk, közbevetőleg megemlítjük, hogy 1903-ban még csak 60 oly gőzös volt forgalomban, amelyeknek a sebessége óránként a 20 tengeri mérföldet elérte vagy meghaladta.

1910-ben az ily gőzösk száma már 105-öt tett ki, úgy hogy az emelkedés az általánosságban tapasztalt 34%-kal szemben a gőzösknél 75%, kétségtelen jeléül annak a már említett szabálynak, hogy a felforgó körülmények között főleg a hajók minőségének és teljesítőképességének fokozására kell a gondot fordítani avégből, hogy hazai tengerészetünk a fejlődő külföldi tengerészettel lépést tarthasson és helyét sikerrel megállhassa.

Még élénkebb kifejezést nyer a hajózási fejlesztése terén elért eredmény abban a körülményben, hogy míg 1903-ban a leggyorsabb gőzös, a Hamburg-Amerika társaság tulajdonában lévő „Deutschland“, 23 $\frac{1}{2}$ tengerimérföld sebességet képes kifejteni, addig az 1907-ben épült „Luzitania“ és „Mauretania“ nevű Cunard-gőzösk már 25 $\frac{1}{2}$ tengerimérföld sebességet fejtenek ki, dacára annak, hogy mintegy 32.000 tonnányi ürtartalmuk majdnem meghaladja a „Deutschland“ tonnatartalmának kétszeresét.

Ismételjük, hogy ezek a példák, amelyek legfejlettebb tengerészetek haladásáról tanus-

kodnak, csak az általános fejlődés mérvének illusztrálására szolgálhatnak, de természetesen nem vonhatók párhuzamba a magyar tengerészeti fejlesztésére irányított követelményekkel. Igen fontos az a ban és tengerészetünk akadálytalan fejlődése érdekében elengedhetetlen, hogy a minket legközelebből érintő osztrák és olasz tengerészetek fejlődésével megfelelő lépést tartjunk.

Földrajzi fekvésünk és a velünk versenyző kivitel azonos piaci okvetlenül megkívánják, hogy azokban a viszonylatokban, amelyek az idegen hajózás viszonylataival összekötésnek, saját hajózási összeköttetések versenyzések legyenek.

Hogy a maguk viszonyai között úgy az osztrák, mint az olasz hajózás mily kiváló gondot fordít hajóparkjának felújítására és megjavítására, ez kitűnik abból, hogy 1903-tól 1910-ig a 12 tengerimérföld sebességet elérő hajók száma Ausztriában 30-ról 65-re, Olaszországban 52-ről 88-ra emelkedett.

Ezzel szemben a magyar tengerészetnek a hosszujáratu hajók között ma még egy hajója sincs, mellyel rendes menetben a 12 tengerimérföldnyi sebesség elérték.

Ez kifejezésre hozza hajózási szolgálatunk eddigi rendszerét, mely — mint említve volt — főképpen a tömegszállítványok közvetítését tüzte ki feladatul.

Mint láttuk, ezen rendszer a megváltozott viszonyok között tengeriforgalmunk jövő fejlődésének feltételeit kielégíteni nem képes és a forgalmunk érdekében elkerülhetetlenül felveendő rendes menetrendszerű járatok csak akkor lesznek képesek a hozzájuk fűzött várakozásoknak megfelelni, ha az osztrák és olasz hajózás példájára hajóparkunkat a kor fejlődő igényei szerint szintén megfelelő jobb hajókkal felújítjuk.

A célba veendő rendes menetrendszerű hajózási szolgálat berendezésére kivitelünk érdekében az összes földközi tengeri viszonylatok igen kedvező kilátást nyújtanak.

A máris örövendetesen kifejlődött marseilles-barcelóniai vonal forgalmának még jelentékenyebb emelkedése várható, ha e vonalat a modern igényeknek megfelelő új hajók fogják befutni.

Ezenfelül igen kedvező piacok kínálkoznak termékeink számára az észak-afrikai partokon, amennyiben az ottani szükségletek nagy része éppen olyan cikkekben áll, amelyek az előnyös földrajzi fekvés folytán Fiumén át a legrövidebb utat találhatják.

Kiváló fontos szerepe van továbbá Fiumének az Adriai tengeren belül üzött parthajózás tekintetében és e részben Fiume nemcsak az áruforgalom, hanem a személyforgalom terén is oly kiváló előnyöket érhet el, amelyek a versenykikötők által meg nem szerezhetők. Annak folytán ugyanis, hogy Fiume nemcsak közelebb fekszik az Adria tagozott keleti partvidékeinek kikötőjéhez, mint Triest és Velence, hanem szigetek által védett tengerszorosokon át viharos tengerjárás mellett is rendszeresebben tarthatja fenn a hajózási összeköttetéseket: a természet által megadott ezen előnyök folytán az adriai parthajózás legalkalmasabb és legkedvezőbb utiránya Fiumén át vezet.

E természeti előnyök kihatásának segítségével hazai parthajózásunk rendkívül kedvező eredményeket volt képes elérni, azonban e részben is lépést kell tartanunk a velünk versenyző idegen tengerészetek fejlődésével.

Még néhány év előtt hazai parthajózásunk a járatok sűrűségével és rendszerességével Dalmáciában kiváló pozíciót ért el, azonban legutóbb a helyzet e téren is hátrányunkra változott meg. Az 1903. évben saját parthajózásunknak 12 oly hajója volt, amelynek sebes-

sége 12 tengerimérföldet ért el, ezzel szemben ugyanakkor az osztrák parthajózás csak egy ily gyorsabb hajót járatott Dalmáciában. Az osztrák hajózás fejlesztésére néhány év előtt megkezdett és még maig is tartó rendkívüli akció folytán a helyzet akként változott, hogy a Fiuméből tizennégy tengerimérföld sebességgel fentartott dalmát gyorsjáratokkal szemben a trieszti gyorsjáratok 16 tengerimérföld sebességgel közlekednek s ezenfelül az osztrák parthajózás korábbi hajóparkja nagyrészt egészen új és nagyobb teljesítő képességű hajókkal cseréltetett fel.

Mindez adatok élénken rámutatnak arra a körülményre, hogy tengerhajózásunk minden ágazatában mielőbbi fejlesztésre van utalva, hogy feladatának kellő mértékben megfelelhessen.

Az idevonatkozó kérdések annál sürgősebb megoldásra várnak, mert az idegen verseny erősödésével hazai tengerészetünk működésének sikeres kifejtése egyre nagyobb nehézségekbe fog ütközni.

Báró Wimmersperg Frigyes dr.
min. osztálytanácsos.

UJDONSÁGOK.

— **A kivándorlás köréből.** Giesswein Sándor kanonok országgyűlési képviselő, a kivándorlási tanács tagja, tegnap reggel Fiuméba érkezett. A képviselő Jekelfalussy Zoltán kamarás, kivándorlási biztos kíséretében megtekintette a kivándorlási házat, majd ma megszemlélte a „Carpathia” gőzösön az utasok behajózását. Itt említjük meg, hogy Szülő Géza országgyűlési képviselő a „Carpathia” gőzössel Nápolyba utazik.

— **A Pool irodák ellenőrzése.** Jekelfalussy Zoltán kivándorlási biztos, holnap kezdi meg a Pool-irodák rendszeres ellenőrzését. Az ellenőrzési körut első állomása Csacán lesz, ahonnan az ország területén lévő többi irodák megvizsgálására indul.

— **Kinevezések a Forgalmi banknál.** A Forgalmi bank Rt. hétfőn tartott igazgatósági ülésén Pál Ignác igazgatóhelyetteset igazgatóvá, Sas Gyula cégvezetőt igazgatóhelyettesé, Neumann Artur valamint Kráhl Miksa főtisztviselőket cégvezetőkké nevezte ki.

— **A megzavart baritonista.** Lapunk hétfői számában megírtuk, hogy a „Carmen” vasárnapi előadása alkalmával a karzati közönség egy része csilingeléssel és lármával igyekezett megzavarni Novelli baritonista énekét, aki Escamillót játszotta. A botrányos jelenetek a tegnapi előadásnál újból megismétlődtek. Amidőn Novelli a színpadon megjelent, automobilülköléssel, sipolással zavarták meg az előadást. A zaj helyenkint oly nagy volt, hogy a zenekar játéka is elveszett a karzati közönség vásári lármájában. A tüntetés természetesen rendkívül bántotta Novellit, akinek szerepkörét az igazgatóság nem tudja pótolni.

— **Az összetévesztett nadrágszoknya.** A jupe-culotte elleni harc Fiume derék és jótorku inasait sem hagyta nyugton. Pénteken este olyan zenebonával üdvözöltek egy nadrágszoknyában sétáló hölgyet, hogy a hölgy divatot, nyilvánosságot felejtve, futólépésben menekült az új divat ellenségei elől. Azóta az utca ifju hősei kutató szemekkel mérnek végig minden szoknyát, hátha sikerül a hozzávaló nadrágot is felfedezni. A kutatás lázában így megtörtént, hogy egy „bukj el” szoknyát tévesztettek össze a nadrágszoknyával s olyan lármát csaptak, ami egy jupe-culottenak is becsületére válna. A Viale Deák platánjai alatt sétált tegnap este egy urinő, akinek szűk szoknyáját a suhancok nadrágszoknyának nézték. Néhány perc múlva már hatalmas tömeg követte lép-

ten-nyomon, csufondáros megjegyzésekkel illetve a hölgyet. Később még bátrabbak lettek a suhancok s lökdösní kezdék a védtelen urinőt, akinek senki sem sietett a támogatására. A forgalmas uton a csődület mindnagyobb lett, a „bukj el” szoknyás hölgy pedig szegényében szinte a föld alá akart bukni, a mikor egy bátor ember keresztülvágta magát a tömegen s botjával igyekezett távoltartani a hölgytől a zajongó suhancokat. Így azután az urinőnek csak nagysokára sikerült a tüntetők elől a Via Edmondo de Amicis egyik bérházába menekülni.

— **Városi színház.** Ma este utoljára kerül színre Giordano „Andrea Chenier” című operája, mely Fiumében nagy sikert aratott. A mai előadás keretében bucsuzik a közönségtől Fazzini tenorista is. A színház bérlői elhatározták, hogy április 29-én és 30-án Strauss Richárd „Salome” című operáját színre hozzák. A zenekart Ferrari Rudolf fogja vezényelni. A páholyok és földszinti helyek bérlői április 5-ig jelenthetik be, vajjon a két előadásra kívánják-e helyeiket megtartani.

— **Elhunyt őrnagy.** Tegnap délután négy óraker hosszasan szenvedés után meghalt Brustmann Gyula a Jellasich gyalogezred őrnagya. Temetése holnap délután lesz nagy katonai pompa keretében a fiumei csapatkórházból.

— **A «Quarnero» közgyűlése.** A „Quarnero” evezősegyesület választmánya az „Alla Roda” vendéglő külön helyiségében, f. hó 31-én pénteken este 9 óraker közgyűlést tart a következő tárgysorozattal: 1. A mult közgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése. 2. A tisztikar jelentése. 3. A pénztáros jelentése. 4. A számvizsgálók jelentése. 5. A választmány megválasztása. 6. Az 1911. évi költségvetés megállapítása. 7. Rendes tagok felvétele. 8. Esetleges indítványok. Azon indítványok, melyek a közgyűlés hatáskörébe tartoznak, 2 nappal a közgyűlés előtt a titkárnál nyújtandók be.

— **A fogorvos panasza.** A törvényszék, mint felebbezési bíróság tegnap foglalkozott Krausz Ödön dr. fogorvosnak Blüh Adolf ellen indított rágalmazási ügyével. A rágalmazási perrel már a járásbíróság is foglalkozott, mely a vádlottra nézve „felmentő” ítéletet hozott. Fellebbezés folytán az iratok most a törvényszékhez kerültek, mely a rágalmazást beigazoltnak találta. A bíróság ezért Blüh Adolfot száz korona fő- és negyven korona mellékbüntetésre ítélte.

— **A kikötőből.** Március 29. Erkezett: „Kolozsvár” magyar gőzös Londonból üresen; „Plitvice” magyar gőzös Rangoonból, 59,422 zsák rizszel; „Adria” magyar gőzös Marseilléből, 10,000 láda narancscsai, 96 zsák kávéval, 200 hordó olajjal és 30 tonna vegyesáruval; „Tonci” osztrák gőzös Gravosából üresen; „Barletta” olasz gőzös Velencéből, 550 zsák korpával és 10 tonna vegyes áruval; „Thracia” angol gőzös Liverpoolból, 60 tonna bádoggal, 20 tonna gyapottal és 30 tonna vegyes áruval; „Jadran” osztrák gőzös Metkovicből, 60 hordó borral és 20 tonna vegyes áruval.

Indult: „Lamone” olasz gőzös Ravennába, 540 tonna burgonyával, 30 tonna fával és 20 tonna tengerivel; „Gilda” osztrák gőzös Savonába, 600 tonna fával; „Giustizia” olasz gőzös Sebenicóba üresen.

— **Őrült vagy szimuláns.** Megírtuk nemrég, hogy a rendőrség letartóztatta Wildmauer Adalbert 42 éves egyént, mert orvosnak adta ki magát és mindenütt visszaéléseket követett el. A rendőrség cellájában a foglyon az őrültség jelei mutatkoztak s ezért beszállították a kórházba. A megfigyelésen azonban épelméjűnek találták Wildmauert s tegnap reggel a kórházból a rendőrségre kísérték vissza. Tegnap aztán a rendőrség teljesen el akarta szállítani az áldoktort, de amikor az állomásra ért, kiabálni és dühöngeni kezdett, úgy hogy a kíséretében levő rendőr alig bírta megfékezni. Erre a gyanús viselkedésű embert visszakisérték a kórházba, ahol újabb megfigyelés alá vették.

— **Gyógyíthatatlan betegség áldozata.** Nagy részvelet kelt Abbazia fürdővendégei között egy fiatal földbirtokos öngyilkossága. **Fiamin** János 21 éves földbirtokos abbaziai villájában lakott feleségével. A házasság zavartalanságát azonban a férj gyógyíthatatlan betegsége állandóan veszélyeztette. A földbirtokost betegeskedése buskomorrá tette, úgy hogy szombaton öngyilkos szándékkal nagyobb mennyiségű morfiomot vett be. Mire tettét észrevették, az orvosi beavatkozás sem tudott rajta segíteni. Fiamin hétfő reggelig szenvedett s akkor meghalt. Temetése tegnap délután volt.

— **Baleset a hajógyárban.** **Sagad** Péter, a Danubis portorei telepén dolgozó munkás tegnapelőtt szerencsétlenül járt. Egy súlyos vasdarab jobbkezére esett és három ujját összezúzta. A szerencsétlen ember egész életére nyomorék marad, mert a három ujját amputálni kellett.

— **Mellbeszurta magát.** **Miksics** Dusan torontali illetőségű korcsmai alkalmazott ma hajnalban egyik éjjeli kávéház melékhelyiségében mellbeszurta magát. A zsebük azonban csak kisebb sebet ejtett, úgy a mentők, miután a sebet bekötötték, Miksicsot a lakására szállították, mert a kórházi ápolás nem látszott szükségesnek. Tettét mámoros állapotban követte el.

— **Az «öngyilkos» orvos nyilatkozata.** **Szigeti** Gusztáv dr. államvasuti pályatorvos a következő helyreigazító sorok közlésére kérte fel lapunkat:

Tisztelt Szerkesztőség! Becses lapjának tegnapi számában foglalt az a hír, hogy én vasuti vonaton öngyilkossági kísérletet tettem, nem felel meg a valóságnak. Robogó vonaton, a kocsis folyosóján nagy közönség jelenlétében nem szokás, de bajos is öngyilkosságot elkövetni. Az egész dologban csak a következő igaz: Zágrábban beszállt egy vasuti főhivatalnok, kit már huzamos idő óta kezeltek és annak injekciót adtam egy üveg fiolából. A fiola hegyes végét ollóval csiptem le és ez megkarcolta műtét közben kezemet. Ez a karcolás eleinte jelentéktelennek látszott, mitsem éreztem és tovább utaztam Abbaziába, ahová egy előkelő mágnás táviratilag hivatott. Miután dolgomat elvégeztem, visszaindultam este Budapestre. Az uton este 9 óra felé rázós hideg fogott el. A fájdalmak a kézre lokalizálódtak és annyira terjedt a gyuladós folyamat, hogy orvos létemre fölmertem a bajt s elhatároztam, hogy eltávolítása végett magam végzek magamon műtétet. Ezt meg is tettem és gyors elhatározásomnak és cselekvésemnek köszönhetem, hogy nagyobb baj nem esett meg rajtam. Ez a valóság. Tisztelettel dr. **Szigeti** Gusztáv.

— **A genuai kikötő.** Genuai főkonzulátusunk jelenti, hogy az új munkásszabályzat, a melyet az ottani kikötőben a múlt év folyamán léptettek életbe, a hajóstársaságoknak sok panaszra adott okot. A munkásszervezetek ugyanis programjukat teljesen keresztül vitték, mely program főpontja az volt, hogy a szervezetekbe tartozó munkásoknak turnusonként valamennyinek adassék munka. Ennek a pontnak keresztülvitele önmagában véve nem okozott volna bajt, ha a szervezetek a tagok felvételénél szigorúbban jártak volna el s nagyobb súlyt fektettek volna az arravalóság és munkakedv elbírálására. S így elkerülhetővé vált volna az a sok összeütközés is, amely a hajótulajdonosok és a munkások között olyan gyakran kitört s amely Genua forgalmát annyiszor megzavarta. Igaz ugyan, hogy a kikötő igazgatósága, amely a munkások sztrájkját el akarta kerülni, elismerésre méltó erélyvel igyekezett a fenyegető veszedelem elhárítani s a hajótulajdonosok értekezletének hatása alatt bizottságot is küldött ki egy új szabályzat kidolgozására. Ez a bizottság azonban csak az év vége felé fejezte be a munkát s így a viszonyok január havában még változatlanok voltak. A bizottság egy „Commissione permanente del lavoro” felállítását, illetve behelyezését ajánlja, amely nemcsak a berakás és kirakás munkájának ellenőrzésére volna illetékesek, hanem egyúttal döntene is mindazon kérdésekben, amelyek a tarifára, a munkabérré és a munkaidőre vonatkoznak. A hajóstársaságok ebbe szívesen bele fognak menni, mert a legtöbb baj eddig onnan származott, hogy

nem volt illetékes közeg, aki a felmerült viták kérdésekben nyomban a helyszínen döntött volna. A hajótulajdonosok február havában tárgyalják az új szabályzatot.

— **A «Carpathia» indulása.** A Carpathia kivándorlási gőzös ma délután 4 órakor indult el kikötőnkől New-Yorkba. A hajón New-Yorkba két elsőosztályú, 120 másodosztályú és 1069 harmadosztályú utas utazik. Palermóba 13, Nápolyba 3 és Gibraltárba egy első osztályú utas utazik. A hajóval utazik ezenkívül 150 angol kiránduló, akik Nápolyból a „Franconia” gőzössel folytatják utjukat Liverpoolba. A hajó New-Yorkba 396 tonna árukománnyt visz.

— **Groedel-ék és egy hajósvállalat.** Multkoriban sokat emlegették a Groedel-cégnél azt a szándékát, hogy az Ungaro-Croata részvényeinek többségét akarja megszerezni. Ez, mint ismeretes, nem valósult meg, mert a részvényekért túlságosan nagy árt kértek. A cégnek azért van szüksége hajózási érdekeltiségre, mert nagymennyiségű fát exportál. Most tehát másként valósítja meg céljait. Egy kisebb hajóstársaság, a Magyar Lloyd, amely ma még magáncég, körülbelül egy évvel ezelőtt megszerezte az Indeficienter Tengerhajózási R.-T. részvényeinek 50 százalékát, nemrég pedig a Cosulich-cég „Pecine” nevű gőzöst. Most a Magyar Lloyd — amelyet a Magyar Bank finanszíroz — öt új hajót rendelt meg Angliában és nagyszabású hajózási üzletre rendezkedik be. A Lloyd új korszakában Groedeléknek is részük lesz; a cég összeköttetése a Loyddal már meg is kezdődött, amennyiben az „Indeficienter” nevű hajót Groedelék vették bérbé néhány héttel ezelőtt. Most tehát meglesz a Groedel-cégnél a maga hajózási érdekeltisége, a kis hajóstársaság pedig előreláthatólag nagyszabásúvá fejlődik. A Magyar Bank ezután is megmarad a társaság finanszírozójának.

— **Menetrendváltozások az Ungaro-Croata vonalain.** Április 1-én lép érvénybe az Ungaro-Croata hajóstársaság vonalain a nyári menetrend, mely az eddig érvényben volt menetrenddel szemben a következő járatokon tartalmaz módosításokat: Fiume—Metkovic A. és B. vonal, Fiume—Vallegrande—Gravosai, Fiume—Cattaro 2. sz. áruvonal, Fiume—Zeng—Zárai, Fiume—Dalmácia—Albániai, Fiume—Trieszti, Fiume—Lovranai, Fiume—Pola—Rovignoi, Cherso—rabazi, Fiume—Cirkvenica—Novii, Buccari—Fiumei, Fiume—Obbrovazzo és Fiume—Carlomagno—pagoi vonalon.

Az új általános menetrend díjmentesen kapható a társaság jegypénztárainál. Április 1-ével a volosca-lovranai partmenti vonalon egy negyedik járat létesítetik, mely Voloscából d. u. 6.20, Lovranából pedig 7.20 órakor indul.

Távirat ◀▶ Telefon

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, márc. 29. A képviselőház mai ülésén **Kabos** Ferenc elnököl.

Jelenti, hogy **Sümei** Vilmos interpellációt jegyzett be, melyben a pénzügyminiszterrel felvilágosítást kíván aziránt, hogy minő intézkedéseket óhajt tenni a kissármási földgáz felhasználására és értékesítésére vonatkozólag.

Ezután áttérnek a költségvetés folytatására és tárgyalására. A horvát belügyi költségvetés tételénél

Polónyi Dező a Justh-párt álláspontját ismerteti. Történeti visszaillesztést vet Magyarország és Horvátország egymáshoz való viszonyára s kijelenti, hogy horvát ügyekben a magyar politikai pártok között minden választófalnak le kell omlani. Támadja Tomasovicot, aki könyvet írt a horvát irányzat érdekében s meghamisította a történelmet. A horvát bán programjába felvette a trializmust, amely olyan veszedelem, hogy ellene akár véraldozat árán is védekezni kell. A külügyminiszter is a trializmussal fenyegette meg az országot. A horvát helyzet ilyen elfajulásáért a miniszterelnököt, a külügyminisztert s a bánnt kell felelősségre vonni. A költségvetést nem fogadja el.

Papratovics Ferenc horvát képviselő kijelenti, hogy mivel magyarul nem tud, horvátul fog beszélni.

Foglalkozik **Polónyi** Dező vádjával, melyeket visszautasít. Kijelenti, hogy Tomasics nem egyoldalúan járt el, hanem a törvénynek megfelelő módon intézkedett **Banjanin** képviselő mentelmi ügyében. Védelmébe fogadja a bánnt. A javaslatot elfogadja.

Héderváry miniszterelnök azt mondja, hogy ha a horvátországi magyaroknak oly rossz a sorsa, akkor miért emelkedik évről-évre a Horvátország felé való kirándorlás. A magyarokat ott senki sem üldözi, bár elismeri, hogy bizonyos körök ellenségeset igyekeznek a közhangulatot befolyásolni. A bánnt husz év óta ismeri s tudja, hogy mindenben megfelel. Ő az egyetlen, aki Horvátországot ki tudja vezetni abból a mocsártól, melybe belesüllyedt. Nem tudja, hogy honnan veszik a trializmus vádját, mert ez a külügyminisztertől távol áll. Sőt ő volt az, aki a magyar kormány egyik átiratánál figyelmeztette a kabinettet, hogy egyik passzust a trializmus érdekében állónak lehetne magyarázni. A horvátok sem hívei a trializmusnak, mert tudják, hogy az a legnagyobb veszedelmük volna s veszélyüket okozná.

A miniszterelnök szavai után az elnök szavazásra teszi fel a szakaszt, melyet a Ház elfogad.

Az ülés végén **Sümei** Vilmos terjesztette elő interpellációját a földgáz értékesítésére vonatkozóan.

Az ülés vége.

DEÁK SZÁLLÓ ÉS ÉTTEREM

Deák-korzó FIUME

— a pályaudvartól 3 percnnyire —
Kifogástalan magyar s bécsi konyha.
Hamisítatlan borok. —: Olcsó árak.

40 modernül berendezett szoba.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula

a Lloyd-étterem volt főpincére.

Med. univ.

Dr. Stejić János

volt községi orvos és a bécsi klinika hospitánsa
belső, gyermek és női betegségeiben

rendel d. e. 9—11-ig és d. u. 3—4-ig.

Fiume, Via del Municipio 2. sz. 11. emelet.
(Piazza Dante). TELEFON 241.

Lederer penzio Abbazia.

Habsburg villa és Park szálló

120 szoba. Lift. Fürdők a házban.

Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű kilátás a tengerre. Szoba és ellátás 8 koronától feljebb. Családoknak engedmény.

LA GRASTA TAMÁS

uj divatáru üzlete.

Fiume, Via Riva 6 sz. (Marac-ház).

Nagy választék divatkülönlegességekben, rövid-árúkbán, szövött- és konfekció-árúkbán. Bluzok, alsósoknyák, gyermek- és reformruhák, köntények, valamint férfi és női fehérmű. Nyakkendők, esernyők és sétabotok. Jutányos árak.

Szíves pártfogást kér

LA GRASTA TAMÁS

Apponyi a közjog tanszékén.

BUDAPEST, márc. 29. Apponyi Albert grófnak az egreire való meghívása tekintetében különböző hírek keltek szárnyra. Illetékes helyen erre vonatkozóan kijelentik, hogy a budapesti tudományegyetem jogi fakultása már január 2-én tartott ülésében elhatározta, hogy Apponyi Albert grófot a közjog tanszékére meghívja. Az elhatározást Zichy János gróf vallás és közoktatásügyi miniszter is jóváhagyta.

Az egyetem jogi fakultása ma délben ülést tartott. Előzőleg megérdezték Apponyi Albert grófot, vajjon elfogadná-e a meghívását, mire Apponyi kijelentette, hogy ez lenne reá nézve a legnagyobb megtiszteltetés. Erre ma az ülésen egyhangulag elhatározták, hogy Apponyit a közjog második tanszékére meghívják.

Elítelt lapszerkesztő.

BUDAPEST, márc. 29. A budapesti esküdtsek két napi tárgyalás után ma hozta meg az ítéletét Tokaj Lajos balassagyarmati lapszerkesztő bűntudományban, aki Révész Dezső ügyvédrel és Pallós Sámuel póstamesterről azt írta, hogy egy tót bank felállításán dolgoznak a pánszláv eszmék terjesztői. A törvényszék Tokajt rágalmozás és becsületsértésért 1800 korona pénzbírságra ítélte.

Nyiri altábornagy betegsége.

BÉCS, márc. 29. Nyiri Sándor altábornagy, a magyar testőrgárda parancsnokának állapotában nagy változás állott be. Ma tüdőgyulladást kapott s így felépülésében nincs remény.

A földgáz értékesítése.

BUDAPEST, márc. 29. Ma délelőtt erdélyi mágnásokból és képviselőkkel álló csoport alakult azon célból, hogy a kissármási földgáz kiaknázására nagyobb részvénytársaságot alakítsanak.

Feljelentett uzsoraszövetkezet.

BUDAPEST, márc. 29. A főkapitányságon uzsora és sikkasztás büntelése miatt feljelentést tettek a Rákóczi-uton levő Országos Takarékos és Hitelszövetkezet igazgatója, Elek Bernát ellen. A feljelentéshez eddig 2000 megkárosított csatlakozott, akiktől 300%-os kamatot szedtek.

Felgyújtott fatelep.

SZABADKA, márc. 29. Ma reggel a pályaudvar szomszédságában levő Schreiber-féle fatelep másfélholdnyi területen kigyulladt. Az óriási lángokkal égő tüzhöz a város tűzoltósága és a katonaság vonult ki. Oltás közben egy tűzoltó és egy katona súlyosan megsebesült. A tűzoltóság emberfeletti munkával a környék házait igyekezett megmenteni, azonban még így is a város gazdasági raktára a tűz martaléka lett. A fatelep teljesen leégett. A kár 300.000 korona. Délben megtartották a tűzvizsgálatot, amelyen megállapították, hogy a tüzet gyújtogatás okozta. A telepen ugyanis egyes petroluemmal átitatott fadarabokat találtak. A rendőrség szigorú vizsgálatot indított.

Bende püspök temetése.

NYITRA, márc. 29. Ma délelőtt nagy pompával örök nyugalomra helyezték Bende Imre megyéspüspököt. A temetés után ugynevezett fehér mise volt, amelyen Batthyány Vilmos gróf eddigi koadjutor püspökké való kinevezését publikálták.

Nagy alaptőkeemelések.

BÉCS, márc. 29. Az Anglo-Bank közgyűlése ma elhatározta, hogy alaptőkéjét 80 millióról 100 millió koronára emeli fel.

Vilmos császár üdvözlése.

PÓLA, márc. 29. Vilmos császár, aki tegnap reggel a „Hohenzollern”, yachton Vencelencéből Korfuba indult, tegnap délelőtt az osztrák-magyar haditengerészet részéről rendkívül impozáns fogadtatásban részesült. Ferencz Ferdinánd trónörökös, tengernagy parancsára tegnap reggel a tartalékhajóraj és a torpedóflotilla összes hajói Fasanából elindultak a nyílt tengerre. A hajóraj negyvenhét hajóból állott. Köztük volt a Fiumében állomásozó „Satellit” torpedóvadász is, mely vasárnap kapott távirati parancsot az elindulásra. A hajóraj a következő hajókból állott: „Erzherzog Karl”, „Erzherzog Friedrich”, „Babenberg” csatahajók, „Karl VI.” nagy cirkáló, „Szigetvár” és „Panther” cirkálók, továbbá 7 torpedónaszád, 26 torpedógőzös, 2 tengeralattjáró és 6 kisebb hajó.

Az első divíziót a trónörökös, a másodikat Lanus gróf ellentengernagy vezényelte. Hét órakor a hajóraj két divízióvá formálódott, a „Karl VI.” pedig a főhercegi zászlót tűzte ki. A hajók egymástól 500 méternyire állottak fel. Háromnegyed tíz órakor a „Hohenzollern” yacht, amelyen Vilmos császár és családja utazott, a „Sleipner” és „Königsberg” kísérőhajókkal látható lett. A német lobogót a vezérhajóra kitétték s midőn a „Hohenzollern” kétezer méternyire volt, minden egyes hajó külön-külön 21 ágyulóvést tett. A császári yacht a két divízió közt futott be. A hajókról ötszörös „hurra” kiáltással üdvözölték a német császárt, a hajózenekarok pedig a német himnuszt játszották. A német császár a parancsnoki hidon állva nemzetközi zászlójelekkel köszönte meg az üdvözlést.

„Köszönöm a hajóraj üdvözlését, magatartás kitünő”, jelezte a német császár, mire a trónörökös ezt jelezte: „Mély tisztelettel monok köszönetet. Boldog vagyok, hogy a hajórajt Felsőged elé vezethetem és Felsőgedet üdvözölhetem”. Miután a yachtak még a „Szerencsés utat” jelzést s a trónörökös drótnélküli táviratban ismételtlen megköszönte Vilmos császár elismerését, délelőtt 11 órakor a „Hohenzollern” folytatta útját.

A hajóraj délben visszaérkezett Pólába, ahol a trónörökös teljes elismerését nyilvánította a tengerészek magatartása felett. A német császár a Levantén gyakorlatozó hajórajunkat is meg fogja tekinteni.

Merénylet egy bíró ellen?

LAIBACH, márc. 29. Tegnap délután háromnegyed négy órakor az utcáról ismeretlen tettes revolverrel belőtt Milczinszky Ferenc törvényszéki bíró földszinti hivatalszobájába. A bíró szerencsére nem volt a szobában. Nem tudható, vajjon merénylet, vagy csak szerencsétlen véletlen történt.

A bolgár kormányválság.

SZÓFIA, márc. 29. Miután Danew visszautasította a kabinetalakításra vonatkozó megbízást a bolgár király Geschowol bizta meg egy koalíciós kabinet alakításával.

Vizrebocsátott hadihajó.

HAMBURG, márc. 29. A Blum és Vors-féle hajógyárban tegnap délután bocsátották vízre a H. típusu nagy cirkálót, amely a „Göben” nevet kapta.

A hamis tűzilárma halottai

LONDON, márc. 29. A middlesboroughi hippodromban hamis tűzilárma következtében nagy pánik keletkezett. A nagy zürzavarban többen a száguldó lovak alá kerültek. Három ember halálát lelta, 12 pedig súlyosan megsebesült.

Elveszett gőzös.

BRESBANE, márc. 29. Itt nagyon aggódnak a „Zongala” gőzösről, mert a hullámok a hajó arujának egy részét partra sodorták. A gőzös amelynek öt nap ezeiótt kellett volna Mackayba érkeznie 70 főnyi személyzetet és 68 utast vitt magával.

A brémai kémkedés.

HAMBURG, márc. 29. A kémkedés miatt Brémában letartóztatott három személy közül az egyik egy osztrák származású mérnök, a másik egy Brémában lakó hajóúgynök, a harmadik pedig egy mótorgyári technikus lakásadóője, akit szintén gyanu terhel.

HAMBURG, márc. 29. Az északi és Balti-tenger partjainak összes városaiban nyomozás folyik a letartóztatott angol kémek bűntársainak felfedezése iránt.

„BRISTOL”**szálloda, kávéház és étterem****Fiume, Deák-Corso.**

Teljes komforttal berendezett 65 szobával, kitünő kávéházzal és étteremmel. Izletes magyar, német és francia konyha, legjobb minőségű fajborok és pezsgők, valamint kávéházi italok állanak a t. vendégek rendelkezésére

Bel- és külföldi lapok.**Figyelmes kiszolgálás.**

Az étteremben és a kávéházban előfizetések mérsékelt áron fogadtatnak el.

Tulajdonos: Ruzich György.

Elsőrangú munkaerő, perfekt magyar, német, olasz levelező és mérlegképes könyvelő a nap egy vagy két órájára mellékfoglalkozást keres. Csakis déli, vagy esti órákon belül. Cim a kiadóhivatalban.

Bejárónő

a délelőtti órákra, jó fizetéssel felvétetik. Cim: Via Giuseppe Parini 4. (a „Secessio” kávéház fölött III. emeleten balra.

Teljes hálószoba berendezés, valamint más butorok is elköltözés miatt eladók.

RÓTH SÁNDOR

Via Clotilde Traversale I. szám.

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas étterem, nyáron szép kerthelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta magyar és külföldi borok. - Kőbányai Polgári Sör. Olcsó árak!

BALATON VENDÉGLŐ

FIUME VIA POMERIO 26.

Kitünő konyha.

Hamisítatlan borok.

Havi előfizetések olcsón elvállaltatnak.

MANDL EDE vendéglős.

Hajókatasztrófa.

HALIFAX, márc. 29. A „Bruce“ gőzös, amely Uj-Fouland és Cap-Breton sziget közötti teherforgalmat szolgálta, jégzajlás következtében eltört utjától és a kanadai parton hajótörést szenvedett. Százharminc utas és harminc főnyi személyzet megmenekült, harminckét ember azonban a vízbe fult.

LONDON, márc. 29. Ujabb távirati jelentés szerint a „Bruce“ gőzösnek Cap Bretonnál történt megfeneklésénél nem 32, hanem csak két ember vesztette életét.

Lázadó török katonák.

KONSTANTINÁPOLY, márc. 29. A mult éjjelen az itteni Tashkischia kaszárnyában levő csapatok között komoly lázadás ütött ki. A csapatok megtagadták a Yemenbe való indulást. Schlichtling német tanító hadnagyot, aki az engedetlen csapatokat erőszakkal akarta kötelezni a teljesítésre bírni, egy albán katona fegyverével súlyosan megsebesítette. A hadnagy tegnap este belehalt sérüléseibe. Az eset kínos feltűnést keltett a hadügyminiszteriumban és igyekeznek eltitkolni a gyilkosság részleteit.

Lezuhant léghajó.

KASSEL, márc. 29. Gerhard gyáros két barátjával Gerában léggömbbel felszállott. A léghajó a Fuldába zuhant le s a léghajósokat csak egy hajós tudta megmenteni a vízbe fullástól.

„Sans Souci“ KOR. 2.50

elismert legfinomabb, francia minta szerint előállított pezsgő.

Carte d'Or, Carte blanche Kor 2.25.
Asti spumante 2.—

Gennaro Ossoinack pezsgőbor pince Görz,

Eladók hálószoba berendezések és egyéb használt butordarabok részletfizetésre is

Róth M.-nél

Via G. Parini 21. szám I. emelet

„DE LA VILLE“ SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM Fiume, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes villásreggeli olcsó árakon.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hangversenyez.
TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Borhegyi - BORVIZ
A LEGOLCSÓBB LITHION TARTALMU SZIKLÁBÓL FAKADÓ TERMÉSZETES ÁSVÁNYVIZ.
Főraktár: Stenczl és Friisch cégnél Fiume, Telefon 944. szám.

NŐI KALAP DIVAT-TEREM!
Weisz Fanny, Fiume
Corso 10., I. emelet.
Legujabb párizsi modellek nagy választéka. — Szolid kiszolgálás.

MERKUR KÁVÉHÁZ
a vasúti állomással szemben
Legjobb minőségű kávéházi italok. — — — —
MAGYAR BOROK.
— — — — — Pontos és tiszta kiszolgálás.
A MAGYARSÁG TALÁLKOZÓ HELYE.
A n. é. közönség pártfogását kéri
KONRÁD FERENC tulajdonos.

Weiss Jacques veje
Weiss Salamon
Fiume-Corso.

Legdusabb választék mindennemű üveg, porcellán és lámpaárukban. — Berndorfi nickel konyhaberendezés és alpaccaezüst. Különlegességek szálloda berendezésekben

Olcsó és izletes házikoszt

kapható havi 18 frt-ért (ebéd és vacsora) a Stoicovich-féle Apolló vendéglőben a vasúti állomással szemben.

Kőbányai polgári sör.

Kitünő borok.

Harisnyakötőde Fiumében. Deák korzó 26. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó munkát, úgy kör- mint hosszugépen. Harisnya fejelések jutányos árban végeztenek Minél több szives megbízást kér
Czimmermann Györgyné.

A «DANUBIUS» hajógyár építkezéseinek lebontásra kerülő lakóház és mellék épületek anyaga és pedig: tetőcserép, tetőszerkezet, földem gerendák és padlózat, továbbá lépcsők, ajtók, ablakok stb. eladók.

A lebontandó épületek megtekinthetők naponként d. e. 11—12-ig és d. u. 5—6 óra között. A vételre vonatkozó ajánlatok legkésőbb f. hó 31-éig a «Danubius» gyár vezetőségéhez küldendők, ahol részletes felvilágosítás is nyerhető.

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart“

január 1-én

VIII. évfolyamába

lépett.

Az évfordulóval együtt „A TENGERPART“

:: terjedelme kibővült ::

a mennyiben most négy oldalnál nagyobb erjedelemben — részben 6, részben 8 oldalban — jelenik meg.

Naponta tárcát közlünk. távirati rovatunk kibővült és a közgazdasági kérdésekkel az eddiginél is nagyobb mértékben foglalkozunk.

A megnagyobbitás dacára Fiume legrégebbi magyar napilapjának előfizetési ára továbbra is a régi maradt.

Egy évre	--- K. 24.—
fél évre	--- „ 12.—
negyedévre	--- „ 6.—
egy óra	--- „ 2.—

Tisztviselők fél áron kapják „A TENGERPART“-ot.

Mutatványszámokat egy hétig ingyen küldünk.

Előfizetéseket posta és telefon útján is felvesz
«A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume,
Vicolo dell' Ospedale Wurzer-ház I. emelet.
Telefon 229. sz. Postafiók 105. sz.

VIII. évfolyam.

Olcsó podgyászszállítás!

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az utazóközönség kényelmére Fiumében a Máv. vasutak pályaudvarán

podgyász szállítási vállalatot

rendezett be, mely az utasok kézi- és utipodgyászt a pályaudvarról a hajóállomásokra, Fiumében házhoz, üzletbe s viszont a hajóállomásokról, háztól, üzletekből pedig a pályaudvarra szállítja.

Viteldijak:

1. Kézi podgyászt a pályaudvarról, belterületre és hajóállomásokhoz s viszont darabonként 50 fillér.
2. Kézi podgyászt külterületre a díjak egyezség szerint számítanak. Külterület: Déli vasúti átjárótól nyugatra; Plasse Strangától északnyugatra, via Germániától északra, a kormányzósági palotától északra fekvő utak; végül Susák.
3. Feladott podgyászt:
 - belterületre és hajóállomásokra s viszont darabonként
 - 25-50 kg-ig kor. 1.-80
 - 50-100 " " 1.-

Kártérítés:

4. Feladott podgyászt külterületre, díjak egyezség szerint számítanak. Podgyások elvesztésénél, kézi podgyásznál drbnként 30.- kor., feladott podgyásznál drbnként 120 korona maximális összeg fizetetik. A podgyász feladóhely jelenleg az állomási előcsarnokban található. A vasúti podgyáshordárok felvilágosítást adni tartoznak.

A m. kir. államvasutak szállítási vállalata

Nem kell többé szabónál mértéket venni!

A legszebb kész férfiruhák

kaphatók legolcsóbban csakis az

„ANGOL KIRÁLY“-hoz címzett ruháüzletben

Fiume, Via del Lido 6 és Via del Molo 2. szám.

Dus választék valódi angol szövetekből készült ruhákban. Mérték szerinti megrendelések felvételnek.

Mindennemű
kézimunka,

valamint előnyomások, és elkezdett himzések, ugy-szintén női dísz tárgyak és női fejdiszkekbi óriási választék.

Kérem áruim megtekintését minden vételkényszer nélkül.
WEISZ és TARSA, FIUME, VIA ADAMICH (Európa-szállóép.)

WELLMANN TESTVÉREK
VAS- ÉS FÉMÁRUKERESKEDÉSE

Via del Pozzo 2. - FIUME - Via del Pozzo 2.

Állandó nagy raktár rúdvasban, lemezekben, épület- és bútorkészítési eszközökben, szerszámokban és mindennemű konyhafelszerelési tárgyakban.

Szolid kiszolgálás. Olcsó árak.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszerek, az összes ásványvizek, toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.

Minden a kihordás vagy szétküldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.

KIADÓ TULAJDONOS; „A TENGERPART“ LAPKIADÓ VÁLLALAT.

Frescura Agost Ricobelli L. utóda

késszerszám- és cipőüzlete.

Kossuth Lajos u. 13. - FIUME - Kossuth Lajos u. 13.

Nagy választék ollók-, beretvák-, zseb- és konyhakésekben a legelső bécsi és szollingeri gyárakból.

„Favorita“, „Gilet“, „Tip-top“ és más szakállnyíró gépek.

Nagy raktár férfi-, női és gyermekcipőkben.

Mindennemű vágószerszám-javítások olcsón vállaltatnak el.

A kitűnő „MIVA“ borotváló készülék és minden egyéb rendszerű önbortváló raktára.

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

A legújabb módszer szerint arc- kéz- láb-ápolás (manicur, pedicur) villamos arcmasszázs (vibrations massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltávolítása, tyukszemvágás stb. Diszfésülések elvállaltatnak. Fésülések és hajmosások a rendelő lakásában is elvégeztetnek.

VENIER szálló és penzió

VELENCE

Ponte Goldoni a Szt. Márk tér mellett.

Lakosztályok és szobák ujonnan berendezve villanyvilágítással, fűtéssel és fürdővel személyenként 2.50 lírától feljebb. Penzió 8 lírától feljebb.

Telefon 1522

Tulajd. Bertoldi és Luca.

Hungária Penzió

::: Lussingrande :::

Magyar ház modern komforttal. Napi ellátás 6 korona. - Kitűnő konyha.

Tulajdonos: özv. Seress Imréné.

GREDELJ J. sapkás

Fiume, Via Germania 2.

Saját gyártmányú, civil-, egyenruha- és vasuti sapkák nagy készlete.

Mérsékelt árak. Pontos kiszolgálás.

ZANUTEL A.

könyvkereskedése

Telefon 197. - FIUME. - Via Adamich.

Nagy választék sz. pi. odalmi, tudományos, művészeti és ipari könyvekben. Az ifjúsági és a gyermekvilág részére olasz, magyar, német színesen illusztrált képekkel ellátott tanulságos könyvek.

Mindenki által hozzáférhető olcsó árak.

Uj cselédközvetítő

iroda nyílt meg az Andrássy-utca és Remai-utca 4. számú ház sarkán.

Szíves megbízásokat kér

Telef. 12-69. Bratusa Károly.

Mosó és tisztító intézet

Via M. Buonarroti 10.

Minden e szakba vágó munkát leszállított áron a legpontosabban végez.

A mosás és vasalás csak kézi erővel történik, tehát nincs ruharongálódás.

Szíveskedjék állításaimról meggyőződni. A ruhákért házhöz küldök!

Telefon 11-41. Sámson Antal.

ROYAL SZÁLLODA

Kossuth Lajos u. - FIUME - Interurb. Telef. 121.

- Központi fekvésű elsőrangú családi szálló -

a villamos vasut mentén, lift, fürdő, villanyvilágítás stb.

Omnibus minden vonatnál.

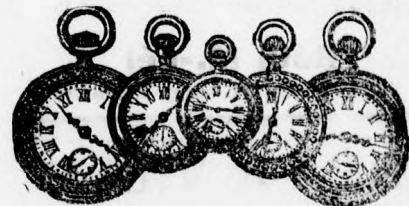
Tulajdonos DRASKOVICH MIKLÓS.

SZABO VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.

Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tözsdében

- Marólug nélküli kézi mosás.
- Mindenféle női piperék, férfi-ing, gallér, kélző stb. a legpontosabban
- elkészítve házhöz szállíthatnak.

Végeladás.

Utolsó napok.

A Pincherle Giuseppe cég tisztelettel értesíti a n. é. közönséget és t. vevőit, hogy az üzletében levő összes árukat már csak e hó 31-éig fogja végeladás alá bocsátani 50% engedménnyel. Végeladásra bocsátja arany, ezüst, tülk, dublé óráit és láncait, ébresztőóráit, regulatorait. Ezeket kívül egy szép tűkör és egy üvegszekrény, két eszterga stb. is eladás alá kerül. Kéretnek a t. vevők, hogy jöjjenek el a javítottásoktól.

Tisztelettel

Pincherle J. cég.

Corso c. sz.

UJ VASKERESKEDÉS!

Igen nagy választék mindenféle email és aluminium edényekben, kályhák, csövek, ablaküveg, petrolium és mindennemű lakatos és asztalos szerszámokban. -- Jutányos árak.

MILLICH ROMUALDO

PIAZZA DEL GIARDINO PUBBLICO

NYOMATOTT CHLIKO JÓZSEF „MERCUR“ NYOMDÁJÁBAN FIUME.